

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO

„ZMIANA SPOSOBU UŻYTKOWANIA, REMONT I ROZBUDOWA WIEŻY WYCIĄGOWEJ BYŁEGO SZYBU KRYSTYNA WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU I INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ, W CELU UTWORZENIA WIELOFUNKCYJNEGO OBIEKTU BIUROWO-USŁUGOWEGO, PRZY UL. ZABRZAŃSKIEJ 7 W BYTOMIU, NA DZ. NR. 1392/25 ORAZ 1393/25.”

KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO: **XVI, XVII**

ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO: **41-907 BYTOM, UL. ZABRZAŃSKA 7**

NAZWA JEDNOSTKI EWIDENCYJNEJ: **246201_1 M. BYTOM**

NAZWA I NUMER OBRĘBU EWIDENCYJNEGO: **0015 – SZOMBIERKI**

DZIAŁKA EWIDENCYJNA: **1392/25; 1393/25**

INWESTOR: **MULTI POLYMERS BAŁDYGA SPÓŁKA JAWNA UL. LĘDZIŃSKA 18, 43-140 LĘDZINY**

JEDNOSTKA PROJEKTOWA: **MEDUSA GROUP SP. Z O.O. SP.K, UL. JÓZEFCHAKA 35, 41-902 BYTOM**

Projektant:

mgr inż. arch. Przemysław Łukasik, upr. nr 18/05/SLOKK
w specjalności architektonicznej bez ograniczeń

1. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność.

Zakres planowanych robót budowlanych obejmuje zmianę sposobu użytkowania, remont i rozbudowę wieży wyciągowej byłego Szybu Krystyna wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną, w celu utworzenia wielofunkcyjnego obiektu biurowo-usługowego.

Kolejność wykonywanych robót:

- zabezpieczenie oraz zagospodarowanie placu budowy,
- roboty ziemne,
- roboty budowlano – montażowe,
- roboty wykończeniowe.

Podczas prowadzenia robót należy przestrzegać warunków BHP – Dziennik Ustaw nr 47 z dnia 06.02.2003 r. („Bezpieczeństwo i higiena pracy przy wykonywaniu robót budowlanych”).

Zgodnie z Art. 20 p. 1b Ustawy Prawo budowlane informuje się że ze względu na specyfikę projektowanych obiektów budowlanych, uwzględnianej w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, szczególne ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi dotyczy:

- Upadku z wysokości przy wykonywaniu robót na wysokości ponad 4,0 m
- Prowadzenia prac przy montażu oraz demontażu ciężkich elementów stalowych oraz prefabrykowanych

Zgodnie z Art. 21a Ustawy Prawo budowlane - Kierownik budowy obowiązany jest sporządzić lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniającego specyfikę i warunki prowadzenia robót budowlanych. Plan ten opracowany winien być w oparciu o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002r (Dz.U. Nr151 poz. 1256).

Zgodnie z Art. 42 Ustawy Prawo budowlane – Kierownik budowy obowiązany jest:

- prowadzić dziennik budowy,
- umieścić na budowie, w widocznym miejscu, tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia,
- odpowiednio zabezpieczyć teren budowy (w tym wyгородzenie i tablice ostrzegawcze).

Dziennik budowy i tablica informacyjna powinny odpowiadać warunkom podanym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002r (Dz. U. Nr108 poz. 953).

Roboty należy wykonywać pod ścisłym nadzorem osób uprawnionych, zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych” oraz zgodnie z przepisami BHP, a w szczególności z zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28.03.1972r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych i rozbiórkowych (Dz. U. Nr13, poz. 93).

2. Charakterystyka lokalizacji oraz wykaz istniejących obiektów budowlanych.

Przedmiotem opracowania jest zmiana sposobu użytkowania, remont i rozbudowa wieży wyciągowej byłego Szybu Krystyna wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną, w celu utworzenia wielofunkcyjnego obiektu biurowo-usługowego.

Przedmiotowy teren jest obszarem poprzemysłowym po dawnej Kopalni Szombierki, który częściowo objęty jest wpisem do rejestru zabytków. Dla całego etapu przewidziano pracę równocześnie w zakresie konserwacji technicznej i zachowawczej istniejącej wieży byłego Szybu Krystyna oraz budowę autonomicznego budynku wewnątrz konstrukcji wieży, stąd istotna jest koordynacja i kolejność prac budowlanych.

3. Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Elementami zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi należy objąć wszelkie miejsca, w których istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów oraz będą prowadzone głębokie wykopy. Zagrożenie mogą stanowić również instalacje podziemne.

4. Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.

Zabezpieczenie oraz zagospodarowanie placu budowy

Zabezpieczenie oraz zagospodarowanie placu budowy należy wykonać zgodnie z Rozporządzenie Ministra Pracy i O

Polityki Społecznej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity: Dz. U. 2003 r. Nr 169 poz. 1650) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 104), uwzględniając w szczególności:

- prace przygotowawcze
- zagospodarowanie placu budowy stosowane do istniejących uwarunkowań
- stosowane zabezpieczenia miejsc i stref niebezpiecznych
- warunki socjalne i higieniczne
- rozmieszczenie instalacji oraz urządzeń i maszyn
- Prowadzenia robót demontażu instalacji
- Prowadzenie robót przy zanieczyszczonych chemicznie przegrodach budowlanych istniejących
- Upadku z wysokości przy wykonywaniu robót na wysokości ponad 4,0 m
- Prowadzenia prac przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych (montaż i demontaż elementów konstrukcji stalowej, żelbetowej)

Rodzaj zagrożenia	Skala, miejsce i czas wystąpienia
Roboty przy obiektów zabytkowych	Przedmiotowy obiekt jest wpisany do rejestru zabytków. Wymagane jest specjalne podejście w planowaniu placu budowy i robót budowlanych.
Obiekty podziemne mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo.	Podczas prowadzenia robót rozbiórkowych wewnątrz istniejącego budynku nie wyklucza się wystąpienia obiektów czy też kanałów podziemnych, kanałów mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo.
Ekspozycja substancje niebezpieczne.	Powierzchnia konstrukcji wieży szybowej oraz elementów metalowych została zabezpieczona przed korozją minią ołowiową ($Pb_3 O_4$) W trakcie usuwania z powierzchni metalu powłok zabezpieczających przed korozją należy zachować szczególne środki ostrożności. Zaleca się prowadzenie prac pod nadzorem i zgodnie z wytycznymi inspektora BHP.
Możliwość bezpiecznego składowanie materiałów i sprzętu.	Należy przewidzieć w planie zaplecza budowy.
Ruch kołowy i pieszy - separacja ciągów pieszych i dróg dla pojazdów. Potrącenia pracowników.	Strefy rozładunku i załadunku powinny się znajdować w miejscach wydzielonych poza ciągami pieszymi. Główne ciągi piesze powinny być oddzielone od dróg kołowych.

Wytrzymałość struktur - przenoszenie obciążeń tymczasowych i stałych.	Należy zwrócić uwagę na sposób wykonania konstrukcji wsporczych tymczasowych dla rusztowań na ścianach historycznych. Pod względem przenoszenia obciążeń stałych prace należy wykonywać ściśle zgodnie z projektem konstrukcji, a w razie wątpliwości wezwać projektanta.
Wygrozdzenie stref niebezpiecznych.	Należy przewidzieć w planie budowy
Prace szczególnie niebezpieczne	
Roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy lub jego części	Należy przewidzieć prace rozbiórkowe. Planowane wyburzenia i zamurowania wraz ze wzmocnieniami murów poprzez przemurowania. Prace dotyczą zarówno zewnętrznego lica ściany jak i wnętrza. Praca na zewnątrz i wewnątrz na rusztowaniu, praca wewnątrz musi się odbyć z uwzględnieniem zachowania całej struktury ścian i stropów, które będą w kolejnych etapach poddane renowacji.
Prace w zbiornikach, kanałach, wnętrzach urządzeń technicznych i w innych niebezpiecznych przestrzeniach zamkniętych, przestrzeni o ograniczonym dostępie	Należy przewidzieć w planie budowy z uwagi na utrudniony dostęp do niektórych pomieszczeń.
Prace na wysokości, ryzyko upadku z wysokości	Z uwagi na gabaryty obiektu należy ze szczególną uwagą uwzględnić prace na wysokości - ryzyko bardzo duże. Należy bezwzględnie wprowadzić system zabezpieczeń przed upadkiem zgodnie z zasadami BHP: - systemowe zabezpieczenia krawędzi (gotowe kompletne systemy) możliwie we wszystkich miejscach, - zabezpieczenia krawędzi (tuleje tracone, mocowanie do dźwigarów szalunkowych, etc.). Z uwagi na zły stan techniczny ścian należy zachować kolejność robót i w pierwszej kolejności przeprowadzić pilne prace naprawcze i stabilizujące wążek ceglany ścian a dopiero po ich przeprowadzeniu prowadzić prace przy pozostałych rejonach inwestycji.
Montaż i demontaż konstrukcji stalowych oraz żelbetowych, prefabrykowanych o wadze powyżej 1T	Należy przewidzieć odpowiednie zaplecze sprzętowe do prowadzenia robót oraz zastosować środki ochrony zgodnie z przepisami BHP.
Montaż elementów wymagających transportu pionowego przy użyciu żurawi.	Nie wyklucza się w zależności od organizacji prac
Prace przy instalacjach:	
Prace pod napięciem	Ryzyko porażenia prądem elektrycznym. Należy przewidzieć wszelkie możliwe niebezpieczeństwa podczas prac z użyciem sprzętu znajdującego się pod napięciem.

5. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

Przed przystąpieniem do prac pracownicy muszą posiadać aktualne badania lekarskie wydane przez lekarza medycyny pracy oraz zaświadczenia o przeprowadzonym zgodnie z przepisami przeszkoleniu pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (szkolenia wstępne ogólne, stanowiskowe, podstawowe i okresowe). Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia. Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Ze względu na występowanie w trakcie realizacji prace uznanych za szczególnie niebezpieczne należy na bieżąco zapoznawać przez osoby kierujące przebiegiem prac z:

- zagrożeniami występującymi na stanowiskach pracy
- ze sposobami ochrony przed zagrożeniami
- z metodami bezpiecznego wykonania prac

Podczas szkolenia należy zwrócić szczególną uwagę na sposób prowadzenia prac na wysokości oraz środki ochronne – zabezpieczenia zbiorowego oraz indywidualnego.

Szkolonym pracownikom należy wdrożyć zasady postępowania wykonywanie prac w warunkach zapewniających bezpieczne i higieniczne warunki pracy oraz zakaz wykonywania czynności których nie posiada odpowiednich kwalifikacji, m.in.:

- umiejętne postępowanie na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych, stanu zagrożenia zdrowia zapobieganie
- wykrywanie zagrożeń wypadkowych i chorobowych oraz zgłaszanie ich przełożonym
- prawidłowe czynności przed rozpoczęciem pracy poprzez skontrolowanie sprawności urządzeń, narzędzi i środków ochrony indywidualnej
- w zależności od stanowiska pracy zakaz pracy po stwierdzeniu zagrożenia dla zdrowia lub życia pracownika albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem
- informowanie innych osób o stwierdzonym zagrożeniu współpracowników i przełożonych w ramach obowiązków dotyczących bezpieczeństwa i higieny niezwłoczne
- zgłaszanie przełożonym wypadków przy pracy oraz ewentualnych objawów chorobowych pracowników wykonywanie pracy w pozycji najwłaściwszej z uwzględnieniem zasad ergonomii na stanowisku pracy oraz stosowanie przerw.
- obowiązek korzystania z obiektów zaplecza socjalnego oraz spożywania posiłków w miejscach do tego wyznaczonych.
- informowanie o lokalizacji środków pomocy doraźnej (apteczki, myjki do oczu) w pomieszczeniach zaplecza budowy

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy. Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.

6. **Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.**

ZAGOSPODAROWANIE PLACU BUDOWY

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- zapewnienia właściwej wentylacji,
- zapewnienia łączności telefonicznej,
- urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi piesz na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i tacek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%. Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą. Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a po-ręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem. Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Przy prowadzeniu robót należy szczególnie przestrzegać następujących zasad:

Urządzenia zabezpieczające i ochronne

Przejścia, pomosty i inne niebezpieczne miejsca powinny być zabezpieczone odpowiednio umocowanymi barierami, a pomosty zaopatrzone w listwy obrzeżne (bortnice). Strefy niebezpieczne (np. strefa w zasięgu pracy żurawia) powinny być wygradzone i zabezpieczone tablicami ostrzegawczymi. Znajdujące się w pobliżu robót budowlane, urządzenia, latarnie, słupy, przewody i rośliny (trawniki, krzewy, drzewostan) powinny być odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem.

Środki zabezpieczające pracowników i narzędzia

Pracownicy zatrudnieni przy robotach powinni być zaopatrzeni w odzież i urządzenia ochronne (hełmy, pasy bezpieczeństwa, rękawice i okulary lub maski ochronne), a narzędzia ręczne powinny być mocno osadzone na zdrowych i gładkich trzonkach oraz stale utrzymane w dobrym stanie. Przed przystąpieniem do robót kierownik robót obowiązany jest dokładnie poinformować pracowników o sposobie wykonywania robót i pouczyć ich o warunkach i przepisach bhp. Miejsca ustawienia drabin do wejścia dla wykonania prac powinny być wskazane przez kierownika robót lub majstra.

Wpływ warunków atmosferycznych na prowadzenie robót

Przy wykonywaniu robót (w szczególności robót montażowych) należy uwzględniać wpływ na nie warunków atmosferycznych, takich jak deszczu, mrozu, odwilży. Podczas silnego wiatru nie wolno prowadzić robót montażowych oraz robót na ścianach lub innych rozbieralnych konstrukcjach jak również pod nimi, gdyż może zachodzić niebezpieczeństwo zawalenia, rozkołysania i upadku elementów w wyniku silnych porывów wiatru.

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego

Wszystkie przejścia i przejazdy pozostające w zasięgu prowadzonych robót powinny być w odpowiedni sposób zabezpieczone. W szczególności należy wytyczyć i wyraźnie oznakować tymczasowe drogi okrężne (obejścia i objazdy) lub wystawić pracowników zaopatrzonych w przyrządy sygnalizacyjne (szczególnie przy chwilowych robotach montażowych). Przed przystąpieniem do robót wykonawcy mają obowiązek sprawdzenia czy w ich zasięgu, w miejscach zagrożonych nie ma osób postronnych.

Roboty montażowe i rozbiórkowe

Wszyscy robotnicy pracujący na wysokości powyżej 4 m powinni być zaopatrzeni w pasy ochronne na linach odpowiednio umocowanych do trwałych elementów konstrukcji. Pracownicy ci muszą mieć ważne badania lekarskie dopuszczające do pracy na wysokości. Podnoszenie montowanych elementów konstrukcji oraz zrzucanie wystających lub zwisających części rozbieranej budowli, powinno być wykonywane szczególnie ostrożnie pod osobistym nadzorem majstra lub kierownika robót. Przy robotach rozbiórkowych i demontażowych miejsca zrzucania gruzu powinno być należycie zabezpieczone.

Przy usuwaniu gruzu z większych płaszczyzn należy stosować specjalne urządzenia (np. rynny zsypane). Nie zezwala się na gromadzenie gruzu na elementach konstrukcyjnych budowli (na stropach, dachach itp.).

W przypadku prowadzenia robót w dwóch poziomach dolny poziom musi być zabezpieczony szczelnymi daszkami ochronnymi.

Nie przewiduje się robót budowlanych wymienionych w innych punktach niż ww. opisanych w art.21a ustawy z dn. 7.07.94 Prawa budowlanego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- zorganizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,

- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji niepowodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia. Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu). Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Teren budowy

Teren budowy wyposażać w niezbędny sprzęt do gaszenia pożaru oraz, w zależności od potrzeb, w system sygnalizacji pożarowej, dostosowany do charakteru budowy, rozmiarów i sposobu wykorzystania pomieszczeń, wyposażenia budowy, fizycznych i chemicznych właściwości substancji znajdujących się na terenie budowy, w ilości wynikającej z liczby zagrożonych osób. Ww. sprzęt do gaszenia pożaru, regularnie sprawdzać, ew. uzupełniać, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem przygotowanie Planu BiOZ leży po stronie Kierownika Budowy.

Opracował:

mgr inż. arch. Przemysław Łukasik